

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw ir. H. Herbert
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4726/2026-U174

Datum

2 september 2026

Onderwerp

Uitvoeringsbesluit gigabitinfrastructuurverordening

Geachte mevrouw Herbert,

Op 13 juli 2026 is Wijziging AMvB uitvoering verordening (EU) 2024/1309 met betrekking tot maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronische communicatienetwerken met gigabit snelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn, *uitvoeringsbesluit gigabitinfrastructuurverordening* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn eindigt op 9 september.

Context

Het uitvoeringsbesluit gigabitinfrastructuurverordening geeft uitvoering aan Verordening (EU) 2024/1309, de zogenoemde gigabitinfrastructuurverordening. Deze rechtstreeks toepasselijke Europese verordening beoogt de aanleg van elektronische communicatienetwerken met zeer hoge capaciteit, zoals glasvezel- en 5G-netwerken, te versnellen en de kosten daarvan te verlagen. De verordening vervangt Richtlijn 2014/61/EU en bevat regels over onder meer de toegang tot bestaande fysieke infrastructuur, de coördinatie van civiele werkzaamheden, de beschikbaarstelling van informatie en het stroomlijnen van vergunningprocedures.

Het besluit treft de nationale uitvoeringsvoorzieningen die nodig zijn om deze Europese regels in Nederland te kunnen toepassen. Zo wijst het bevoegde instanties en centrale informatiepunten aan en bepaalt het voor welke infrastructuur en civiele werkzaamheden uitzonderingen gelden op de Europese toegangs-, transparantie- en coördinatieverplichtingen. Ook bevat het regels over vergunningvrije werkzaamheden, de verlenging van beslistermijnen en de informatieverstrekking via het Kadaster. Daarnaast past het bestaande besluiten aan, omdat nationale bepalingen ter uitvoering van de ingetrokken Europese richtlijn worden vervangen door de rechtstreeks werkende bepalingen van de gigabitinfrastructuurverordening.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Inhoud van het voorstel

Het besluit bevat de nationale uitvoeringsregels voor de Europese gigabitinfrastructuurverordening. Het wijst de bevoegde instanties en centrale informatiepunten aan en bepaalt hoe informatie over bestaande infrastructuur en geplande werkzaamheden, onder meer via het Kadaster, beschikbaar wordt gesteld. Ook regelt het wanneer de maximale beslistermijn van vier maanden voor vergunningaanvragen mag worden verlengd en welke civiele werkzaamheden voor de aanleg en instandhouding van netwerken met zeer hoge capaciteit worden vrijgesteld van een vergunningplicht.

Daarnaast bepaalt het besluit voor welke fysieke infrastructuur en civiele werkzaamheden uitzonderingen gelden op de Europese toegangs-, transparantie- en coördinatieverplichtingen. Het gaat onder meer om veiligheidsgevoelige en vitale infrastructuur, zoals die van Defensie, politie, luchthavens en kernenergiecentrales. Verder wordt bestaande nationale regelgeving aangepast, omdat bepalingen die uitvoering gaven aan de ingetrokken Europese breedbandrichtlijn plaatsmaken voor de rechtstreeks toepasselijke gigabitinfrastructuurverordening.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Nut en noodzaak van het besluit zijn voldoende onderbouwd. De toelichting maakt duidelijk dat het besluit nodig is om uitvoering te geven aan de rechtstreeks toepasselijke gigabitinfrastructuurverordening, voor zover deze verordening nationale aanwijzingen, uitzonderingen en nadere uitvoeringsregels vereist. Ook worden de gemaakte nationale keuzes, zoals uitzonderingen vanwege veiligheid en uitvoerbaarheid voldoende toegelicht.

2. Minder belastende alternatieven

De ruimte voor alternatieven is beperkt, omdat een belangrijk deel van de verplichtingen rechtstreeks voortvloeit uit de Europese gigabitinfrastructuurverordening. Wel bestaat op verschillende onderdelen nationale beleidsruimte. Lidstaten kunnen onder meer categorieën fysieke infrastructuur uitzonderen van de toegangs- en transparantieverplichtingen, bepalen welke civiele werken buiten de coördinatie- en transparantieverplichtingen vallen, voorwaarden stellen aan vergunningprocedures en nader bepalen welke werkzaamheden vergunningsvrij zijn. Wel is kennisgeving verplicht voor deze vergunningsvrije werkzaamheden.

Het ministerie benut deze beleidsruimte in belangrijke mate om de lasten te beperken. Veiligheidsgevoelige en kritieke infrastructuur wordt uitgezonderd van de toegangs- en informatieverplichtingen. Civiele werken van beperkte omvang worden vrijgesteld van de coördinatie- en transparantieverplichtingen. Het gaat om werkzaamheden maximaal 30 dagen duren; of het bij

ondergrondse werkzaamheden gaat om een oppervlakte van minder dan 3.000 m². Waarom precies voor een uitvoeringsduur van 30 dagen is gekozen en oppervlaktes van minder dan 3.000 m², wordt niet nader inhoudelijk of cijfermatig onderbouwd.

2.1 Het college adviseert om te onderbouwen of de grenswaarden voor civiele werken van beperkte omvang niet verder kan worden verhoogd, om de regeldruk te verminderen.

Van de mogelijkheid om aanvullende informatie-eisen te stellen wordt vanwege het beleid tegen nationale koppen geen gebruik gemaakt. Voor de inrichting van de informatiepunten, wordt gebruik gemaakt van bestaande instellingen. Hiermee heeft Nederland gekozen voor over het algemeen het minst belastende alternatief.

3. Werkbaarheid

De toelichting besteedt voldoende aandacht aan de werkbaarheid en uitvoering van het besluit. Bij de nationale uitwerking is zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande instanties, informatievoorzieningen en werkprocessen. Zo worden onder meer het Kadaster en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur als bevoegde instanties aangewezen en wordt voor de informatieverstrekking aangesloten bij de bestaande systematiek van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken. Hierdoor hoeven geen volledig nieuwe uitvoeringsstructuren te worden ingericht en kunnen bestaande kennis en voorzieningen worden benut.

Ook bij de invulling van uitzonderingen is rekening gehouden met de praktische uitvoerbaarheid. Civiele werkzaamheden van beperkte omvang worden onder voorwaarden uitgezonderd van bepaalde verplichtingen en informatie hoeft niet beschikbaar te worden gesteld wanneer dit, gelet op het beperkte gebruik ervan, tot onevenredige inspanningen en kosten zou leiden. Marktpartijen die netwerken aanleggen, hebben in een consultatie aangegeven beperkt behoefte te hebben aan deze informatie. Gemeenten gaven bovendien aan dat deze objecten niet volledig in bestaande registraties zijn opgenomen en dat het beschikbaar stellen van de gevraagde informatie aanzienlijke inspanningen en investeringen zou vergen. Daarmee maakt de toelichting voldoende aannemelijk dat bij de vormgeving van het besluit aandacht is besteed aan een werkbare uitvoering.

4. Gevolgen regeldruk

In de toelichting is aandacht voor de regeldrukgevolgen van het voorstel. Daarbij wordt terecht onderscheiden tussen de lasten die rechtstreeks uit de Europese verordening voortvloeien en de gevolgen van de nationale keuzes in dit besluit. Een afzonderlijk regeldrukonderzoek vergelijkt het nieuwe regime met de bestaande situatie en betreft daarbij gesprekken met het ministerie, netwerkexploitanten en gemeenten.

Voor de landelijke vrijstelling van de vergunningplicht ontbreekt echter nog een kwantitatieve inschatting. Hoewel de precieze gevolgen mede afhangen van de wijze waarop gemeenten de nieuwe regels toepassen, zou de toelichting ten minste een eerste raming moeten bevatten. Daarbij kan worden gewerkt met aannames, scenario's of bandbreedtes voor bijvoorbeeld het aantal betrokken werkzaamheden, de tijd- en kostenbesparing per vergunning en mogelijke

verschillen in toepassing tussen gemeenten. Zo ontstaat meer inzicht in de mogelijke omvang en richting van het regeldrukeffect, ook wanneer een exacte berekening nog niet mogelijk is.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukeffecten van de landelijke vrijstelling van de vergunningplicht in kaart te brengen met behulp van scenario's of bandbreedtes, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris